

Arbeidsmarkedet nå - juli 2012

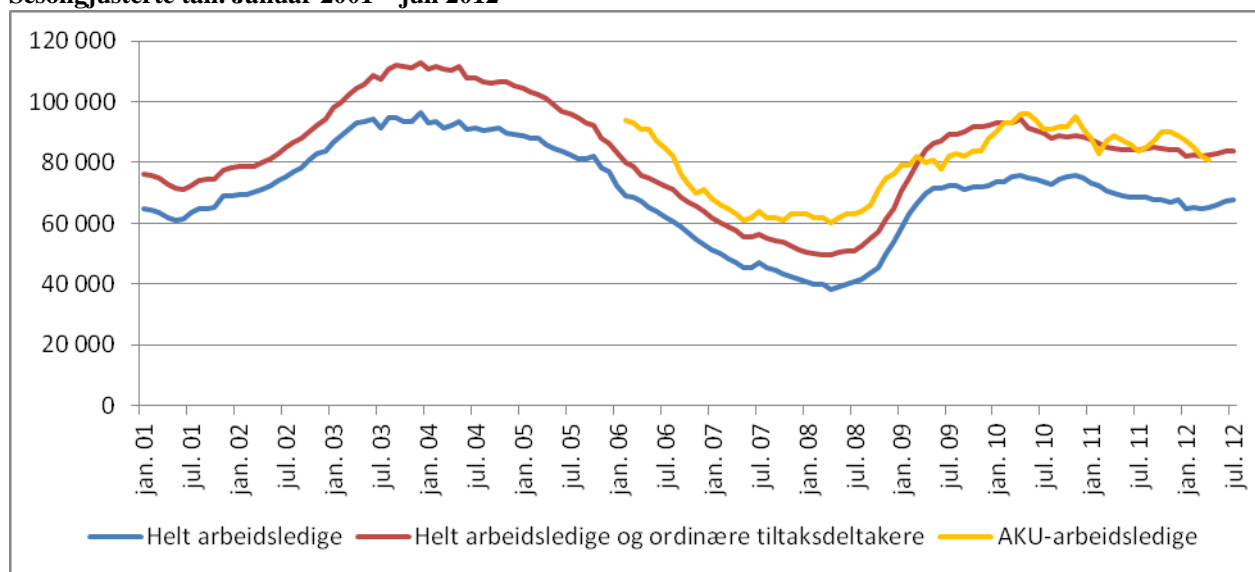
"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra Utredningsseksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Johannes Sørbo, Johannes.Sorbo@nav.no, 3. august 2012.

Stabilt arbeidsmarked

Sesongjusterte tall viser at bruttoledigheten, som er summen av helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere, holdt seg stabil i juli. I samme periode økte antallet helt ledige med 600 personer, noe som henger sammen med at antallet ordinære tiltaksdeltakere falt noe mer enn vanlig i juli. Økningen vi har sett i bruttoledigheten de siste månedene stoppet dermed opp i juli. Bruttoledigheten er nå på sitt høyeste nivå siden desember i fjor.

Ved utgangen av juli var bruttoledigheten på 81 500 personer, noe som tilsvarer 3,1 prosent av arbeidsstyrken. Dette er 500 (1 %) færre enn ved utgangen av juli i fjor. Av de 81 500 var 71 700 registrert som helt ledige, noe som tilsvarer 2,7 prosent av arbeidsstyrken. Antallet helt ledige har falt med 900 (- 1 %) personer det siste året.

Figur 1. Utviklingen i antallet registrerte helt arbeidsledige, summen av ordinære tiltaksdeltakere og arbeidsledige (bruttoledighet) og arbeidsledige ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Sesongjusterte tall. Januar 2001 – juli 2012

Kilde: NAV og SSB

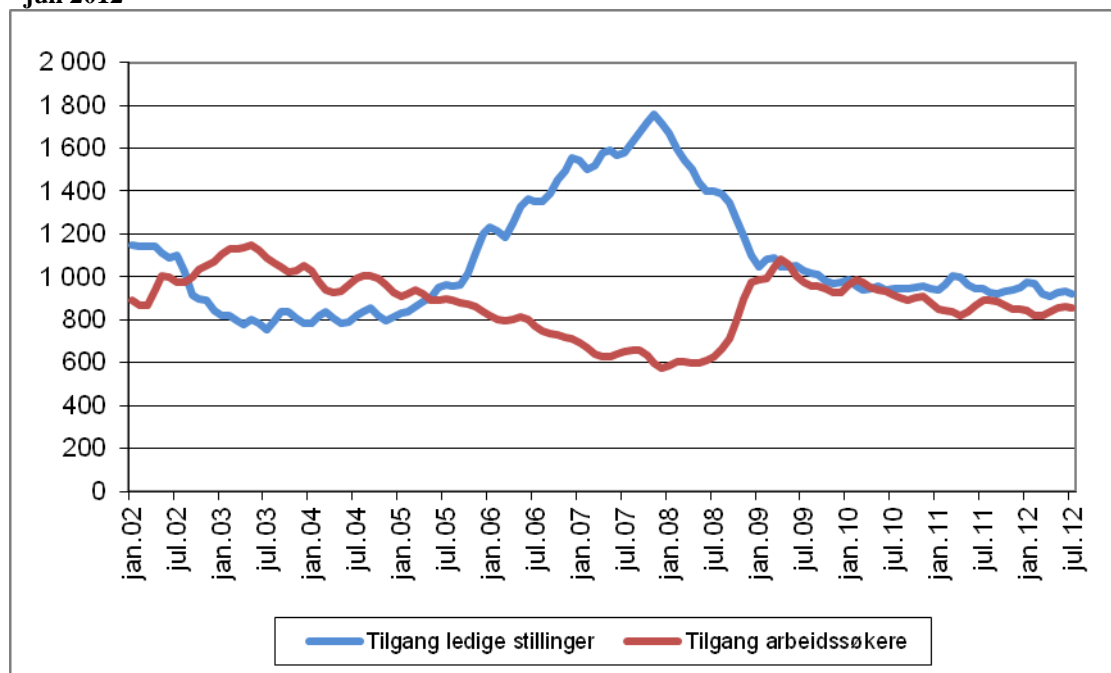
Stabil tilgang på nye arbeidssøkere

Tilgangen på nye arbeidssøkere¹ per virkedag har holdt seg stabil i sommer, ifølge sesongjusterte tall. Etter at tilgangen gikk ned gjennom våren, er den nå tilbake på omtrent samme nivå som ved utgangen av 2011. Tilgangen på nye arbeidssøkere per virkedag var 5 prosent lavere i juli i år enn i samme måned i fjor.

¹ Inkluderer helt ledige, delvis ledige, ordinære tiltaksdeltakere og andre arbeidssøkere.

Dersom vi kun ser på de helt ledige, har antallet helt ledige som har vært arbeidssøkere i under fire uker også falt med 5 prosent fra juli i fjor til juli i år. Nedgangen har vært noe større for menn enn for kvinner, og halvparten av de nye helt ledige i juli var kvinner. To av tre som ble helt ledige i juli var under 40 år.

Figur 2. Tilgang av arbeidssøkere per virkedag og tilgang av ledige stillinger per virkedag.² Trend. Januar 2002 - juli 2012

Kilde: NAV

Tilgangen på ledige stillinger holder seg stabil

Tilgangen på ledige stillinger per virkedag har de siste månedene holdt seg relativt stabil, i følge sesongjusterte tall. Fra juni til juli falt tilgangen på ledige stillinger med en prosent, og tilgangen er dermed på samme nivå som den har vært siden mars.

I juli ble det i alt lyst ut 14 600 nye ledige stillinger. Det er 4 prosent færre ledige stillinger per virkedag enn i juli i fjor. Den prosentvise nedgangen er størst innen kontorarbeid (-16 %), for meglere og konsulenter (-14 %) og innen helse, pleie og omsorgsykker (-14 %). Innen serviceyrker og annet arbeid (12 %), bygge- og anleggssyrker (9 %) og akademiske yrker (8 %) ble det lyst ut klart flere ledige stillinger enn i juli i fjor.

Utviklingen i norsk økonomi

Boligprisene fortsetter å stige, og i følge SSBs boligprisstatistikk steg boligprisene med 3,2 prosent fra første kvartal til annet kvartal i år, justert for normale sesongsvingninger. Boligprisene er dermed 6,7 prosent høyere enn i annet kvartal i fjor. Prisveksten er høyest for blokkleiligheter, og har økt mest i Trøndelag, Oslo og Bærum og Stavanger.

² Omfatter stillinger utlyst i media, registrert av arbeidsgiver på nav.no eller meldt til NAV.

Selv om boligprisene fortsetter å øke, har igangsettingen av nye boliger vært noe lavere så langt i år enn i tilsvarende periode i fjor. I følge SSBs byggearealstatistikk ble det gitt tillatelse til bygging av 14 206 nye boliger i første halvår i år, en nedgang på 1,8 prosent sammenlignet med samme periode i fjor.

Industriproduksjonen økte med 0,5 prosent fra april til mai. Siden mai i fjor har industriproduksjonen økt med 1,7 prosent. Det har vært en klar vekst innen maskinindustri og bygging av skip og oljeplattformer det siste året, mens produksjonen innen kjemiske råvarer og papir- og papirvareindustrien har falt markert.

Husholdningenes varekonsum økte med 0,9 prosent fra april til mai, i følge sesongjusterte tall fra SSB. Det var størst vekst for kjøp av mat og klær, mens en nedgang i forbruket av elektrisitet og bilkjøp bidro til å dra ned veksten i varekonsumet. Etter at det private konsumet holdt seg relativt stabilt i fjor høst, har vi nå hatt en klar vekst så langt i år.

Utviklingen i internasjonal økonomi

Veksten i internasjonal økonomi ser nå ut til å være på vei ned. I Storbritannia falt BNP med 0,7 prosent fra første til andre kvartal i år. Dette er tredje kvartal på rad med negativ vekst, og landet er dermed i resesjon. Også i Spania fortsetter resesjonen, mens veksten har falt i USA og var på 0,4 prosent fra første til andre. kvartal. I Sverige var derimot veksten større enn ventet, blant annet fordi eksporten tok seg opp.

Arbeidsledigheten fortsetter å vokse i Europa. I juni var arbeidsledigheten på 11,2 prosent i euroområdet, mens den var på 10,4 prosent i hele EU. Det siste året har det dermed blitt 2 millioner flere arbeidsledige i euroområdet. Arbeidsledigheten er høyest i Spania og Hellas, med henholdsvis 24,8 og 22,5 prosent.

Ulike forventningsindekser viser nå også at forventningene er lave i hele Europa, og også har falt klart i Tyskland som hittil har klart seg bra. Dette tyder på at veksten vil kunne falle ytterligere framover, og at arbeidsledigheten vil fortsette å stige i Europa.

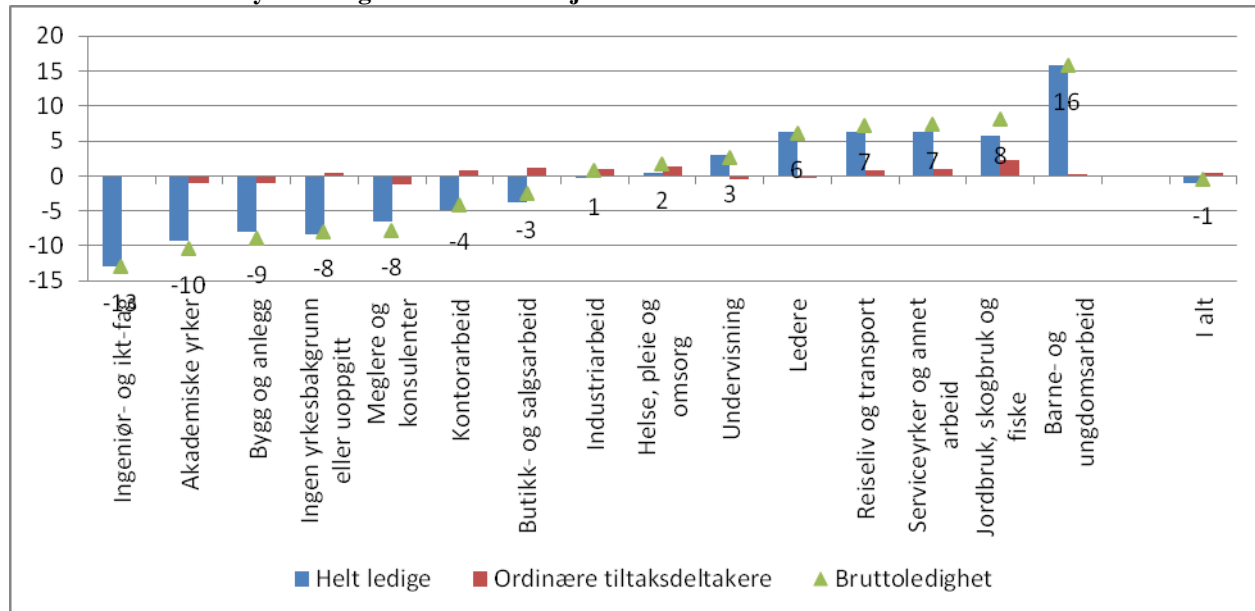
Bruttoledigheten faller fortsatt for ingeniører og ikt-arbeidere

Bruttoledigheten fortsetter å falle innen ingeniør- og ikt-fag, og var ved utgangen av juli 13 prosent lavere enn for ett år siden. Også innen akademiske yrker og bygge- og anleggsvyrker er bruttoledigheten klart lavere enn for ett år siden, med en nedgang på henholdsvis 10 og 9 prosent. Den siste måneden har imidlertid bruttoledigheten holdt seg stabil for disse to yrkesgruppene. Se figur 12 og 13 for å se utviklingen i bruttoledigheten for de ulike yrkesgruppene de siste fire årene.

Innen barne- og ungdomsarbeid har bruttoledigheten steget gjennom hele 2012, og denne utviklingen fortsatte i juli. Ved utgangen av måneden var bruttoledigheten for denne yrkesgruppen 16 prosent høyere enn for ett år siden. Denne gruppen består i all hovedsak av personer med bakgrunn som barnehage- og skolefritidsassistenter. Av de 6 100 som enten var helt ledige eller ordinære tiltaksdeltakere i juli, hadde 5 600 bakgrunn som barnehage- og skolefritidsassistenter, mens 500 hadde jobbet som skoleassistenter. Veksten vi har sett i bruttoledigheten for denne gruppen henger trolig sammen med omleggingen av yrkesklassifiseringen som NAV gjorde i januar, se spesielle forhold nederst i notatet. Tidligere fantes ikke yrkene barnehage- og skolefritidsassistent eller skoleassistent i yrkesklassifiseringen, og mange med denne bakgrunnen

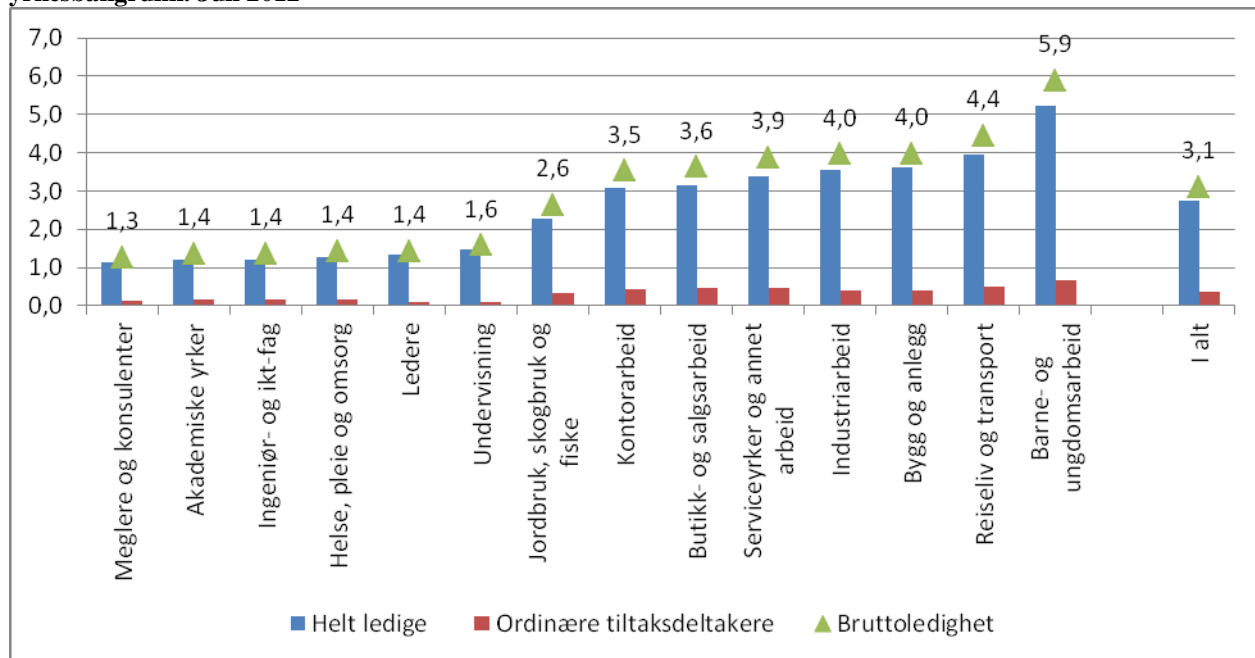
valgte dermed trolig at de hadde ukjent yrkesbakgrunn da de registrerte seg som ledige. Vi ser også at nedgangen blant de som har «ingen eller ukjent» yrkesbakgrunn er omtrent like stor som økningen for barne- og ungdomsarbeidere.

Figur 3. Prosentvis endring i bruttoledigheten, dekomponert i endring for helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter yrkesbakgrunn. Juli 2011 – juli 2012

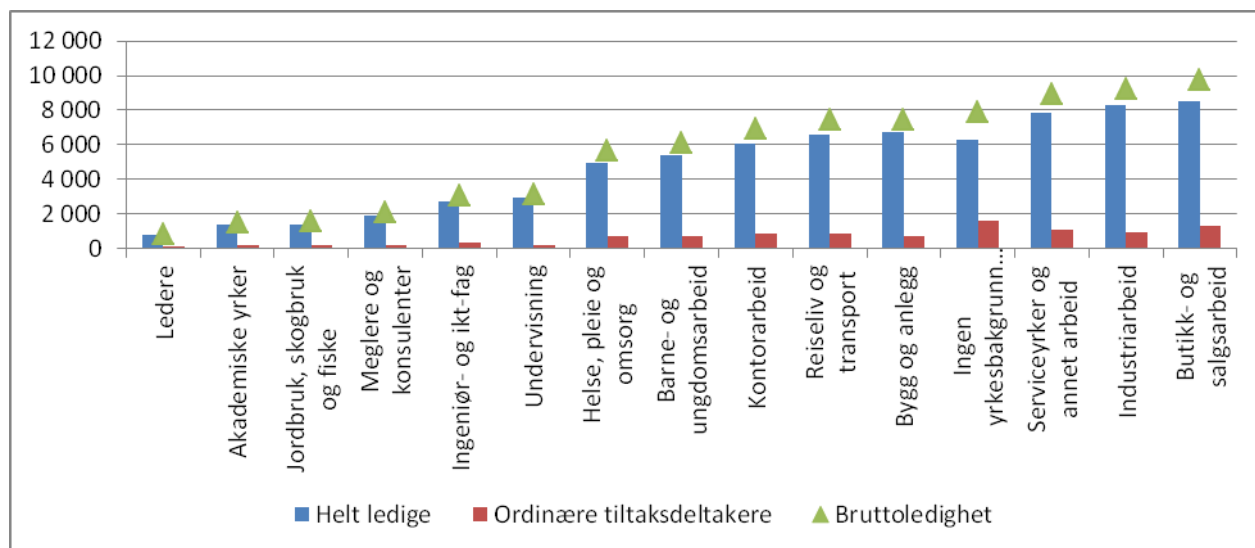
Kilde: NAV

Figur 4. Bruttoledigheten, helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere i prosent av arbeidsstyrken etter yrkesbakgrunn. Juli 2012

Kilde: NAV

Figur 5. Bruttoledigheten, helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter yrkesbakgrunn. Antall personer. Juli 2012

Kilde: NAV

Industriarbeid

Bruttoledigheten for industriarbeidere økte med 1 prosent fra juni til juli. Også sammenlignet med juli i fjor har bruttoledigheten økt med 1 prosent for denne yrkesgruppen. Operatører innen næringsmiddelproduksjon, anleggsmaskin- og industrimekanikere, samt operatører innen kjemisk industri, er de vanligste yrkesbakgrunnene blant de ledige med bakgrunn fra industriarbeid. Målt i prosent av arbeidsstyrken er bruttoledigheten innen industriarbeid på 4,0 prosent.

Bygg og anlegg

Også innen bygge- og anleggsarbeid er bruttoledigheten på 4,0 prosent av arbeidsstyrken. Våren 2010 begynte bruttoledigheten å falle for denne gruppen, og det fortsatte den å gjøre fram til mars i år. Fra mars til juni økte imidlertid arbeidsledigheten blant bygge- og anleggsarbeidere, men den siste måneden har bruttoledigheten forblitt uendret.

Tømrere og snekkere er den vanligste yrkesbakgrunnen blant de arbeidsledige med bakgrunn fra bygge- og anleggsarbeid, men mange har også bakgrunn som hjelpearbeidere innen bygg og anlegg, malere og byggtapetserere eller elektrikere.

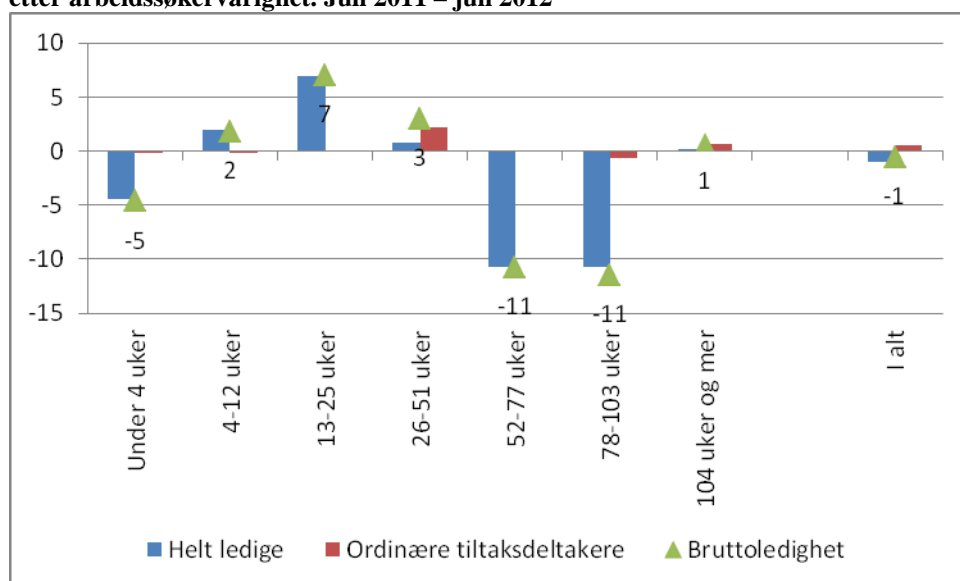
Reiseliv og transport

Innen reiseliv og transport har bruttoledigheten økt noe de siste månedene, og denne utviklingen fortsatte i juli. Målt i prosent av arbeidsstyrken er bruttoledigheten på 4,4 prosent for denne yrkesgruppen. Kun barne- og ungdomsarbeidere har en høyere bruttoledighet. Kjøkkenassistenter, servitører, kokker og bil-, drosje- og varebilførere er de fire vanligste yrkene innen reiseliv og transport. Over halvparten av de arbeidsledige kommer fra et av disse fire yrkene.

Færre har vært arbeidssøkere i over ett år

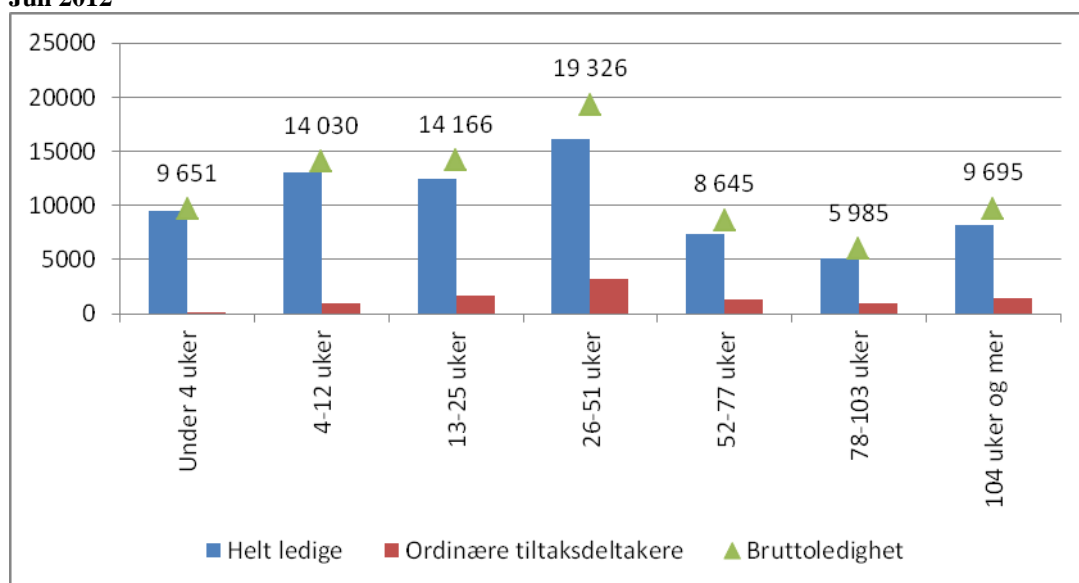
Det siste året har bruttoledigheten falt med 1 700 personer (-7 %) blant de som har vært arbeidssøkere i mer enn ett år. Hele denne nedgangen finner vi blant personer som har vært arbeidssøkere mellom ett og to år. Ser vi på personer som har vært arbeidssøkere i mindre enn ett år, har bruttoledigheten økt med 1 200 personer (2 %) i samme periode.

Figur 6. Prosentvis endring i bruttoledigheten, dekomponert i endring i helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter arbeidssøkervarighet. Juli 2011 – juli 2012

Kilde: NAV

Figur 7. Bruttoledigheten, helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter arbeidssøkervarighet. Antall personer. Juli 2012

Kilde: NAV

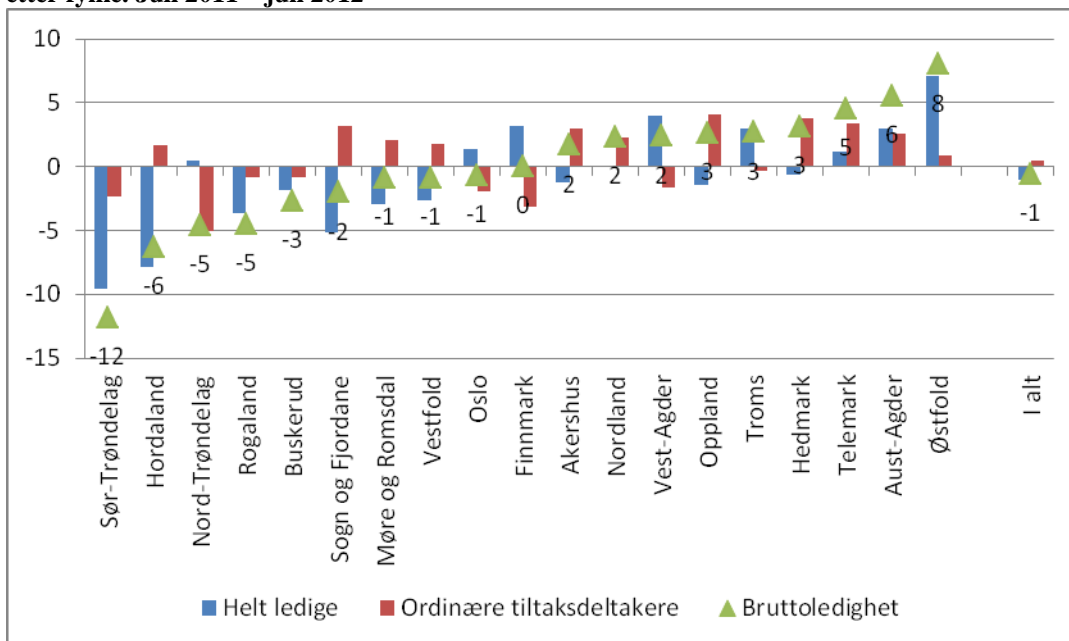
Store fylkesvise forskjeller

Den siste måneden er det Rogaland og Hordaland som har hatt den største nedgangen i bruttoledigheten, ifølge sesongjusterte tall. Sogn og Fjordane og Finnmark har den største økningen. I de resterende fylkene er det kun små endringer i bruttoledigheten den siste måneden. Figur 14 i figurvedlegg viser utviklingen i sesongjusterte tall for ulike regioner siden januar 2008.

Siden juli i fjor har bruttoledigheten falt mest i Sør-Trøndelag, Hordaland og Nord-Trøndelag, med en nedgang på henholdsvis 12, 6 og 5 prosent. I Østfold, Aust-Agder og Telemark har derimot ledigheten steget med henholdsvis 8, 6 og 5 prosent. Alle disse tre er industrifylker med mye tradisjonell industri som er følsomme for konjunktursvingninger og utviklingen i verdensøkonomien.

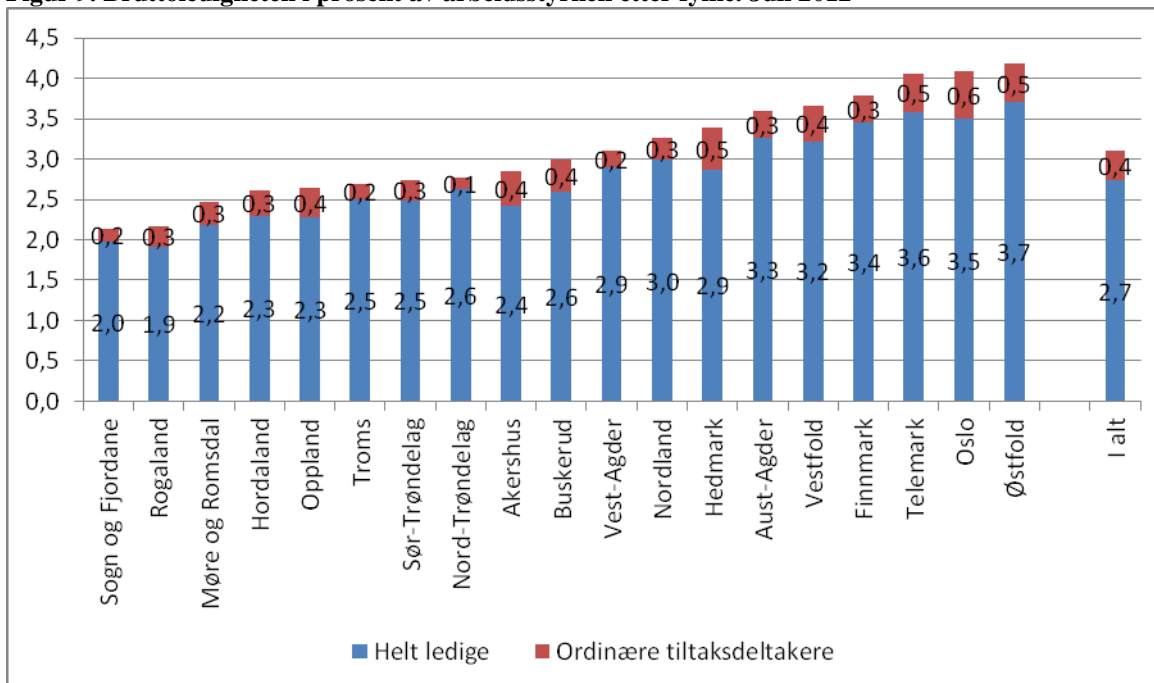
Østfold og Telemark er sammen med Oslo de tre fylkene som har den høyeste bruttoledigheten, målt i prosent av arbeidsstyrken, mens de fire vestlandsfylkene har den laveste bruttoledigheten.

Figur 8. Prosentvis endring i bruttoledigheten dekomponert i endring i helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter fylke. Juli 2011 – juli 2012

Kilde: NAV

Figur 9. Bruttoledigheten i prosent av arbeidsstyrken etter fylke. Juli 2012

Kilde: NAV

Ledigheten blant arbeidsinnvandrere

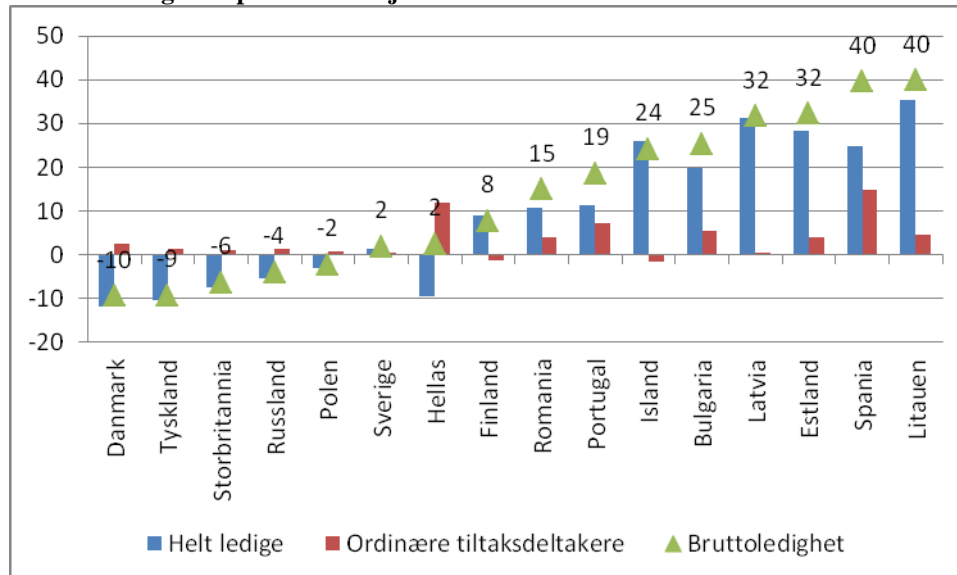
Figur 10 og figur 11 viser tall på bruttoledigheten etter statsborgerskap. Her har vi tatt med de landene som har den høyeste arbeidsinnvandringen til Norge. Det var flest polakker registrert som

helt ledige eller tiltaksdeltakere i juli (4 200), etterfulgt av litauere (1 400). Dette henger sammen med at dette er de to landene vi har størst nettoinnvandring fra, og at denne innvandringen i hovedsak er arbeidsinnvandring. Arbeidsinnvandrerne fra begge disse landene jobber også i stor grad i bygge- og anleggsyrker og industriarbeid, hvor arbeidsledigheten er høyere enn gjennomsnittet. Sammenlignet med juli for ett år siden, har nivået på bruttoledigheten gått mest ned for dansker (- 10 %) og tyskere (- 9 %). Nivået på bruttoledigheten har økt mest for litauere og spanjoler (40 %).

Selv om ledigheten det siste året har økt med 40 prosent for spanjoler, er det fortsatt få arbeidsledige søreuropeere i Norge. Ved utgangen av juli var det til sammen 300 personer fra Hellas, Portugal eller Spania som var registrert som helt ledige eller tiltaksdeltakere i Norge. Dette er 65 flere enn i juli i fjor.

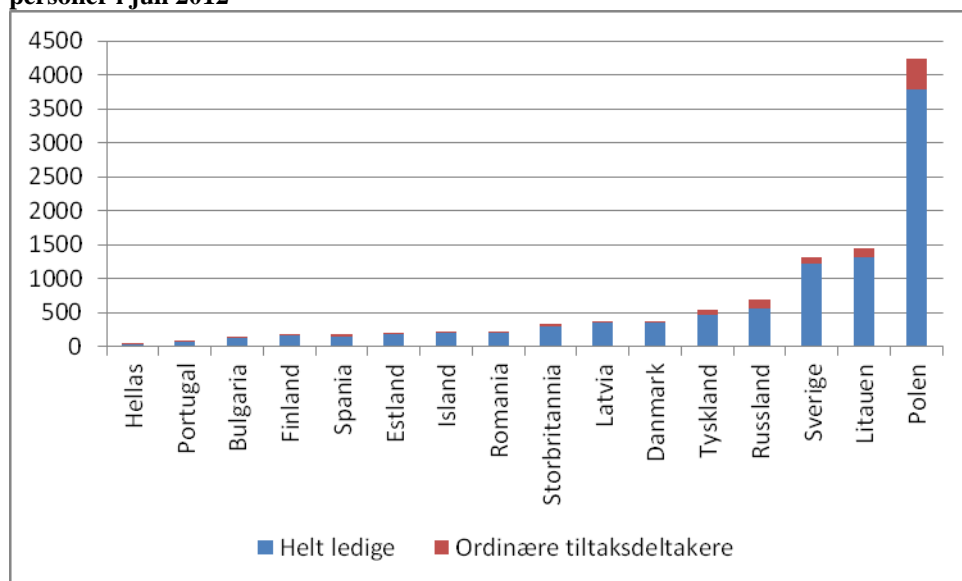
Fra Romania og Bulgaria har veksten i arbeidsledigheten vært noe mindre. Ved utgangen av juli var det registrert til sammen i underkant av 400 helt ledige eller ordinære tiltaksdeltakere med statsborgerskap fra et av disse to landene. Dette er en økning på 57 personer fra juli i fjor.

Figur 10. Prosentvis endring bruttoledighet, dekomponert i endring i helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter statsborgerskap. Juli 2011 - juli 2012

Kilde: NAV

Figur 11. Bruttoledighet dekomponert i helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere etter statsborgerskap. Antall personer i juli 2012

Kilde: NAV

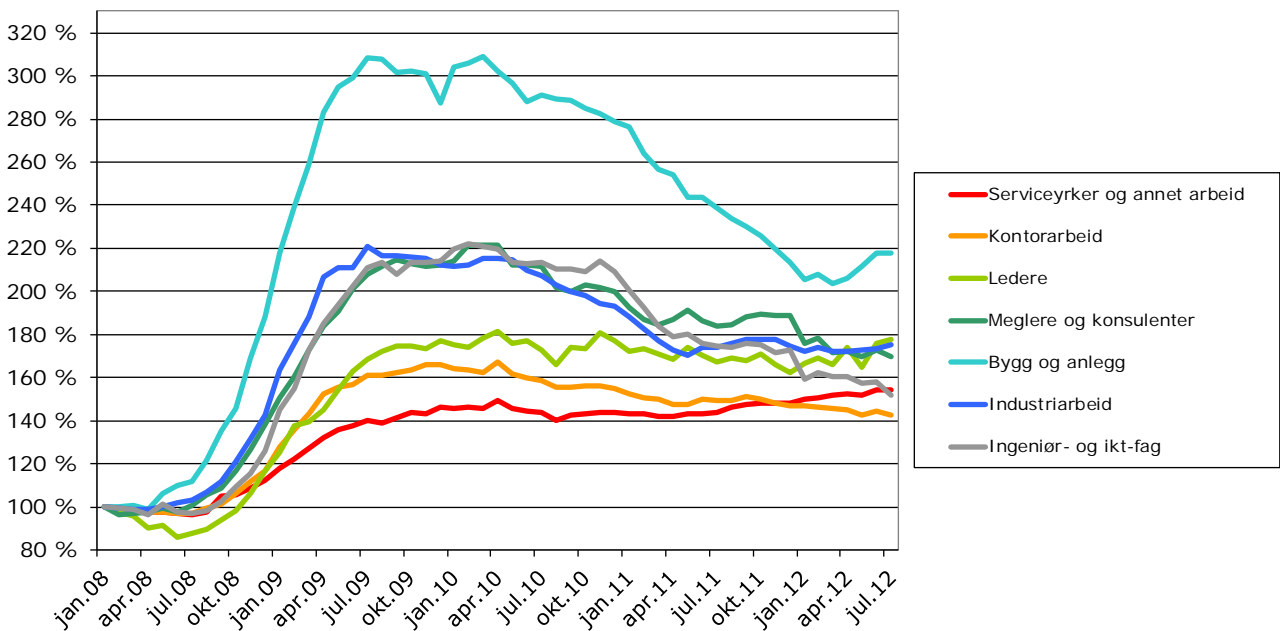
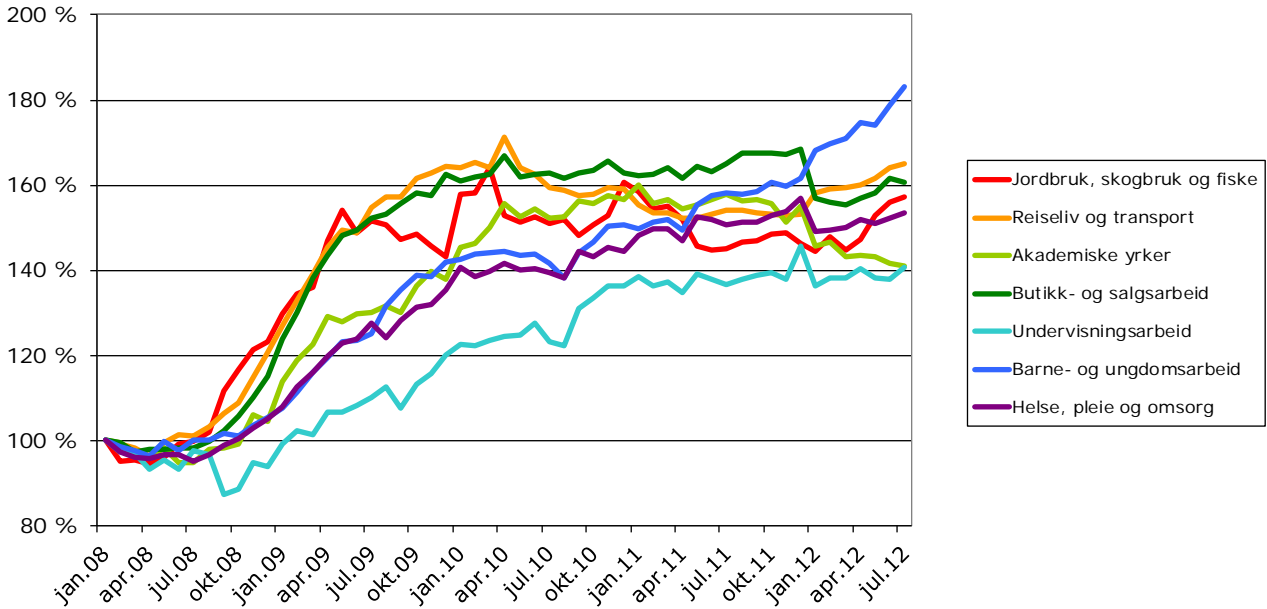
Spesielle forhold ved månedsoppdatering

NAV innførte 9. januar 2012 ny standard for yrkesklassifisering (STYRK 08) i ett av sine saksbehandlingssystemer. Dette har medført et brudd i all arbeidsmarkedsstatistikk som er fordelt på yrke, både for registrerte ledige og statistikken over utlyste stillinger. Det vil bli estimert tall for de 15 hovedgruppene av yrker tilbake i tid, slik at vi kan gi et estimat på endringen fra året før på henholdsvis helt ledige og tilgang stillinger for hovedgruppene av yrker. For mer informasjon om bruddet se "Om statistikken – Arbeidssøkere" www.nav.no:

<http://www.nav.no/Om+NAV/Tall+og+analyse/Arbeidsmarked/Arbeidsmarkedet/Arbeidss%C3%B8kere.1073745818.cms>

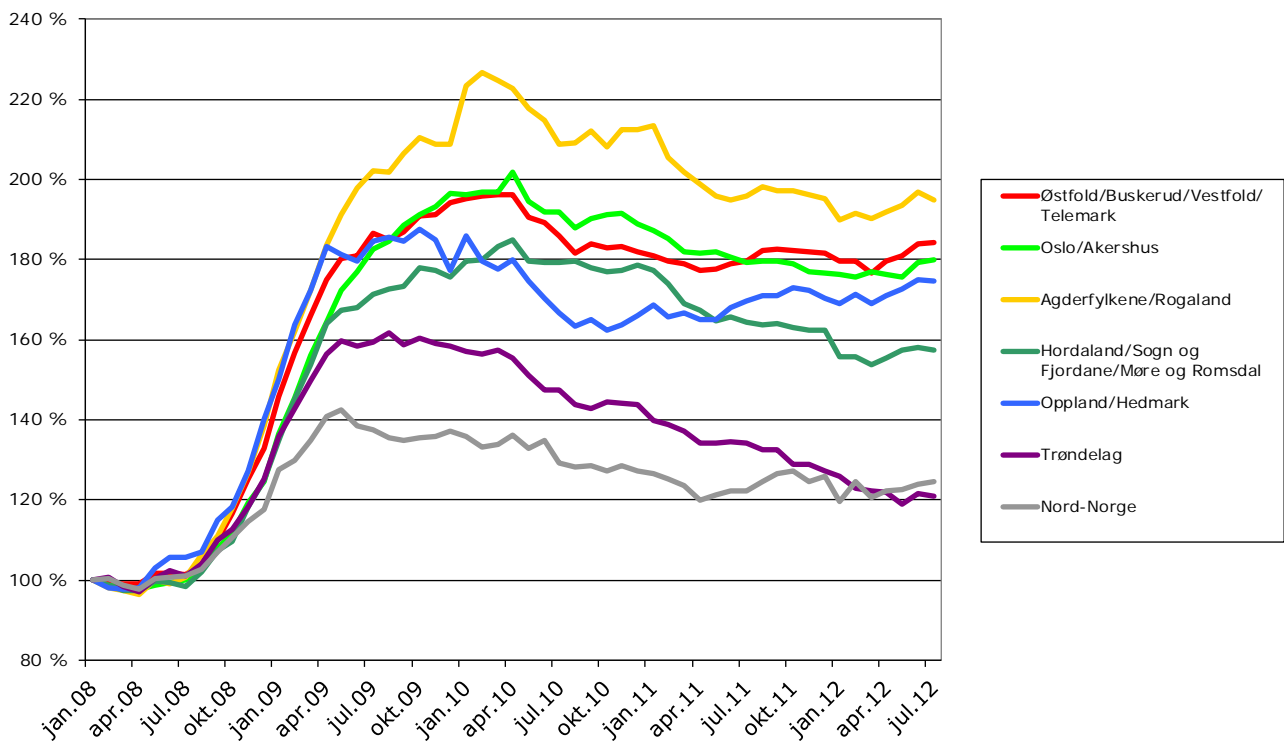
Figurvedlegg

Figur 12 og 13. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere etter yrkesbakgrunn. Januar 2008 – juni 2012. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigererte tall

Kilde: NAV

Figur 14. Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2008 – juli 2012. Januar 2008 = 100. Sesongkorrigerte tall

Kilde: NAV